

Kocakarı imanına sahip olabilir misin? Kendime sorduğum bir soru bu. Cevabı da belli herhalde.

Neden olamam? deyince, *kendi devrimin insanıyım da ondan* diye kısa bir cevabı var. *Kocakarılar gibi* safiyane iman etmek için, görgünün, bilginin, yaşadığın hayatın da bir kocakarı görgüsü, bilgisi, hayatı olması lazım. Bir yandan kocakarı gibi yaşamazken, dünyanın bilmemneresinde ne olmuş, bugün kim hangi robotu üretmiş, kim kime hangi lafı etmiş... diye sabahtan akşama göz yuvarlarken, bir yandan da *kocakarı imanına* sahip olamazsın.

Kocakarı imanı için *kocakarı hayatı* yaşamam lazım. Onu da herhalde uzun zaman önce, belki beş yaşında, belki on yaşında bırakmışım. *Dünyaya açılmak* bir tercih meselesi. Riskli bir tercih.

Dünyanın din için veya dinin dünya için olduğuna inanmak farklı yerlere götürüyor. Dünyanın din için olduğuna gerçekten inanıyorsan, numara yapmıyorsan, o zaman kocakarı hayatı yaşamam en makul olanı. Normların belli, ne yapman, ne yapmaman gerektiği belli, hayatın üzerine atacağı sorulara vereceğin cevaplar da aşağı yukarı belli. Bu belirlilik içinde insanın kendine *nasıl yaşamalıyım* ve *neye iman etmeliyim* diye sorması abes kaçır. Kocakarı imanı bu.

Bizimkisi ise dinin dünya içindeki anlamını araştırmak. Bu durumda dünyayı olumlamış, anlamının sadece *ahiret yurdu için hazırlık* olmadığını kabul etmiş oluyorsun. Dünya başlı başına öğrenilecek, üzerinde yaşanılacak, *Allah'a giden yollar* araştırılacak, anlam damıtılmaya çalışılacak bir yer. Azıp kudurmak da mümkün tabii bu durumda, *zevk anlamdır ve tek anlam zevktir* kafasıyla yaşamak da mümkün ama bizi *bozan* bu zahiri hedonizm değil, dini anlayışımızı dünyanın gereklerine göre şekillendirmek.

Lafa ve vaaza gelince ilkinin savunan, *dünya ahiretin tarlasıdır* diye başlayan konuşmaların da pek çoğu insanları yağdırmayı, onlara dünyevi saiklerle şekil vermeyi amaçlıyor. *Kocakarı imanı* da burada devreye giriyor. Biz aslında yaptıklarımıza dünyevi anlam arayan insanlarız ama bunu bulamayınca *kocakarı imanına* sarılmak zorunda kalıyoruz. *Hocam, aslında söylediklerin pek manasız ama şimdi ben bunu telaffuz edip de imanımın sorgulanmasındansa, kocakarı imanına sahipmiş gibi yapıp bu şüphelerimin üzerinde durmuyorum.*

Bu insanların geneli için çalışan bir *algoritma*. Başarılı da oluyor. İtiraz etmiyorum, dini işimize geldiği kadar *anlamlandırıyor*, sonrasında da *kocakarı imanına* bağlıyoruz. *Bu noktadan sonrasını ancak aşkla geçmek mümkün.*

Bununla beraber bu usulün bize getirdiği bir düşünce tembelliği var: Herkes kendi yankı odasında, kendi sesini dinlemeye başlıyor. Kendi yazdığı kitapları daha yüksek sesle okuyor. Bir yandan dünya hayatını *anlamaya* çalışıyor ama bunlar da kendini tekrar eden bir söyleme dönüşüyor. Sonra bu söylemin ayaklarının *kocakarı imanı* üzerinde olduğunu görüyorsunuz ve sizin için söylem yıkılıyor çünkü kocakarı imanı için, kocakarı hayatı yaşamak lazım. Biz bunu yanlış bir yerde kullanıyoruz.

Yapmamız gereken fikren ayağı yere basan, *dünyevi anlamlandırma* faaliyetini hakkıyla yerine getiren bir söylem üretmek veyahut, *makbul olan kocakarı hayatıdır* dedikten sonra onu hakkıyla yaşamak.

Bir yandan entelektüel yarışmaya dahil olup, bir yandan kocakarı imanını övmek, sonunda ikisinin de kalitesini yok ediyor.